

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1854/2551

นางสาวสุวรรณา จรัสปริดาลาภผู้ร้อง นายพีระพงศ์ คงยังผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1627, ป.พ.พ. มาตรา 1713, ป.พ.พ. มาตรา 1629

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ตายเป็นบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองแล้วตาม ป.พ.พ. มาตรา 1627 แต่ผลของบทกฎหมายดังกล่าวเพียงแต่ให้ถือว่าบุตรนั้นเป็นผู้สืบสันดานเหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับมรดกของบิดาเท่านั้น หาได้มีผลทำให้บิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับมรดกของบุตรในฐานะทายาทโดยธรรมตามมาตรา 1629 ด้วยไม่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นบิดาผู้ตายจึงมิใช่ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกของผู้ตาย ไม่มีสิทธิคัดค้านหรือร้องขอต่อศาลให้ตั้งตนเองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายได้ และปัญหาดังกล่าวมีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับแก้คดีได้อยู่แล้ว กรณีไม่ต้องด้วยมาตรา 4 ที่จะต้องวินิจฉัยคดีตามจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น หรืออาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง หรือวินิจฉัยตามหลักกฎหมายทั่วไป

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายไชยา ซึ่งถึงแก่กรรมโดยมิได้ทำพินัยกรรมหรือตั้งผู้จัดการมรดกไว้ มีทรัพย์สินมรดกเป็นรถยนต์และเงินฝากในธนาคาร การจัดการมรดกของผู้ตายมีเหตุขัดข้อง ผู้ร้องไม่เป็นบุคคลต้องห้ามตามกฎหมาย ขอให้มีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นบิดาของนายไชยาผู้ตาย และเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูผู้ตายตลอดมา ผู้ตายมีทรัพย์สินมรดกจำนวนมาก ผู้ร้องยังอ่อนเยาว์ทั้งวัยวุฒิและคุณวุฒิ ไม่อาจจัดการทรัพย์สินมรดกให้เป็นไปตามกฎหมายอันจะส่งผลเสียหายแก่ทายาทของผู้ตายได้ ขอให้มีคำสั่งตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายร่วมกับผู้ร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งนางสาวสุวรรณาผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายไชยาผู้ตายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713 ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ยกคำคัดค้านของผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนของผู้คัดค้านให้เป็นพับ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังได้เบื้องต้นว่า ผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายไชยาผู้ตาย และมีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ เด็กชายอริศ และเด็กชายวริศ ผู้ตายเป็นบุตรของผู้คัดค้านที่เกิดกับนางลำไยมารดาของผู้ตายซึ่งถึงแก่กรรมไปก่อนแล้ว ผู้ตายถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2548 มีทรัพย์สินมรดกที่จะต้องจัดการ แต่ผู้ตายมิได้ทำพินัยกรรมหรือตั้งผู้จัดการมรดกไว้ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านมีว่า มีเหตุสมควรตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายร่วมกับผู้ร้องหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค 9 วินิจฉัยและฟังข้อเท็จจริงว่า ผู้ตายเป็นบุตรนอกกฎหมายของผู้คัดค้าน เนื่องจากผู้คัดค้านอยู่กินฉันสามีภริยากับนางลำไยมารดาของผู้ตายภายหลังที่มีการบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 5 แล้ว โดยผู้คัดค้านกับนางลำไยมิได้จดทะเบียนสมรสกัน ผู้คัดค้านมิได้ฎีกาโต้เถียงเป็นอย่างอื่น ข้อเท็จจริงในส่วนนี้จึงยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 ที่ผู้คัดค้านฎีกาว่า ผู้คัดค้านอุปการะเลี้ยงดูผู้ตายมาตั้งแต่เด็ก รับรองและแสดงต่อบุคคลทั่วไปว่าผู้ตายเป็นบุตร ส่งผลเสียให้การศึกษา ตลอดจนเป็นผู้สูญออกเงิน

สินสอดทองหมั้นและจัดพิธีสมรสให้แก่ผู้ตายกับผู้ร่อนนั้น หากเป็นความจริงก็ถือว่าผู้ตายเป็นบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1627 แต่ผลของบทกฎหมายดังกล่าวเพียงแต่ให้ถือว่าบุตรนั้นเป็นผู้สืบสันดานเหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับมรดกของบิดาเท่านั้น หากได้มีผลทำให้บิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับมรดกของบุตรในฐานะทายาทโดยธรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1629 ด้วยไม่ ผู้คัดค้านจึงมิใช่ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกของผู้ตาย ไม่มีสิทธิคัดค้านหรือร้องขอต่อศาลให้ตั้งตนเองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายได้ และปัญหาดังกล่าวมีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับแก้คดีได้อยู่แล้ว กรณีไม่ต้องด้วยมาตรา 4 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่จะต้องวินิจฉัยคดีตามจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น หรืออาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง หรือวินิจฉัยตามหลักกฎหมายทั่วไปดังที่ผู้คัดค้านฎีกาที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาต้องกันมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชูเกียรติ ตันทวิวงศ์ · ชาลี ทัพภวิมล · คำนวน เทียมสอาด

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1854/2551>